

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】 高中學生組 編號 4 號

namasan kaveliyan nase Paiwan zuku

tucu a namasan kakudan tuwa kinamazazangiljanan i Paiwan zuku, ini
anga ka namasan pazangal a namaya tuwa sicuayan. qau a marka
maqacuvucuvung neka nu kineljangan tuwa patjara aicu, ljakuwa a mareka
ramaljemaljeng masugarang saka pu’kai aravac.

“ nu izuwa maculjaculja i qinaljan siaqan nua mazazangiljan! ” nu
inika se Paiwan zuku anema keljang taicu a kai, ljakuwa ini angata ka
kaulavan a se Paiwan zuku taicu a tulu.

nu kinemnem a timanga, namaya tua paquziquzipen nuwa taqaljaqaljan
a mazazangiljan; namaya tuwa amin a kipapiayan tuwa
kinamazazangiljanan a ngadan katuwa mapaqaljayan, a zumanga nekanga
nu namuadav a tja siqaqivu nuka ki izuwa ayaya, pasaliv azuwa kai! masa
inika kineljangan tuwa namasan kakudan tua kinaqinaljanan nua Paiwan
zuku.

a paruwarut, inika namapuzangal a ramaljemaljeng tuwa inumaljan nua
siihu a “ pakiyamav tuwa kakudan a seman Ljautiya ” tuwa qinaljan i
kacalisiyan. ayatua mavan anga kinasizuan a maljekuya nazuwa tjalja
nanguwaqan a kakudan nua se Paiwan zuku.

uii tu izuwa namasan kakudan a “ pakazelju ” a pasatuwa
mazazangiljan ituwa qinaljan nuwa Paiwan zuku, a maru nu izuwa
nakiqinuman i qinaljan, peniliq tuwa nasekisumalji a vinangaljan a pasatuwa
mazazangiljan. ljakuwa kinaleva a mapuljat nuwa taqaljaqaljan aicu a
pacugan. ayatuwa kemljang tiyamadju tu inika uri kikamanguaqan a amin
nua mazazangiljan azuwa lami, uri sipaseqeljing tuwa namapaula a caucau i
qinaljan.

aicu a namaitucu a kinaqinaljanan i Paiwan zuku, kemuda saka uri
izuwa maculja tuwa taqaljaqaljan? pai mavan aicu a kakaveliyan nua
mazazangiljan itua qinaljan nua se Paiwan zuku.

aicu kinamazazangiljanan i qinaljan nuwa se Paiwan zuku,
sipasasevalitan nua mare alja’aljak, a mare vuvu’uvu, au a sinan
kakaveliyan tuwa kakudan, sedjaljep a namaya auta a tja sipasasevalivalit a
palalaut, ljakuwa nakuya tja sepi, a tja sanpaqetelengen anga aicu a
nanguwanguaq a tja kakudan, a mareka maqacuvucuvung nekanga nu
kineljangan tuwa patjara aicu, ljakuwa maugarang saka pu’kai aravac a
markaramaljemaljeng.

排灣族人的價值觀

排灣族的階級制度漸漸式微。年輕的排灣族人沒有知覺，這無非是長輩們無奈和痛苦。

「部落有人餓肚子，是部落頭目的恥辱！」—這是不懂排灣族的階級制度的人很難理解的話，但卻是排灣族人再熟悉不過的事。

事實上，年長的排灣族人對於政府的「同化政策」是恨惡的。因為，排灣族最特殊、最有價值的社會制度，首當其衝的受到破壞。

排灣族有向頭目「繳稅」的形式，每有收成的家庭，要挑選上等的收穫送到頭目的家，這是每一個族人樂意做的事，因為族人們知道，這不是為了頭目的好處，而是為了要幫助部落需要照顧的人。

在排灣族的社會，部落頭目是世襲的，這種價值觀也應該代代相傳，但不幸的，年輕的排灣族人沒什麼知覺，這是長輩們的無奈和痛苦。